

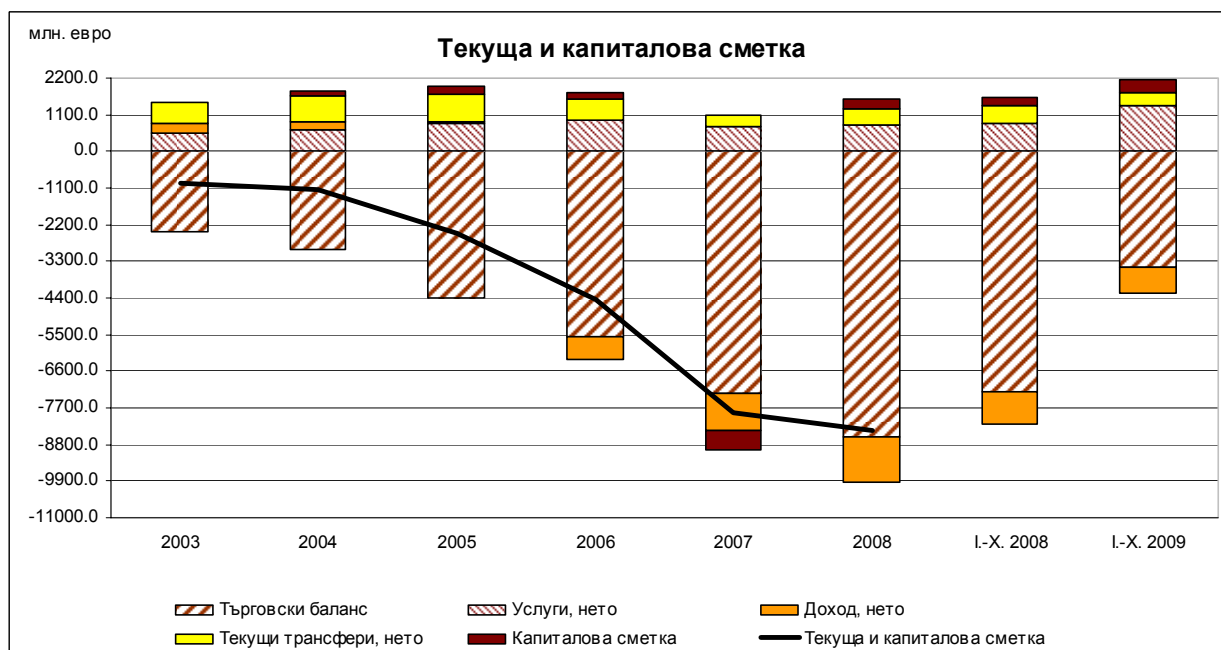
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

януари – октомври 2009 г.

За януари – октомври 2009 г. **текущата и капиталовата сметка** има дефицит в размер на 2072.5 млн. евро (6.2% от БВП²), при дефицит от 6585 млн. евро (19.3% от БВП) за януари – октомври 2008 г.

За октомври 2009 г. **текущата сметка** е отрицателна, в размер на 252.5 млн. евро, при отрицателна текуща сметка в размер на 1168 млн. евро за октомври 2008 г. Основни фактори за намалението на дефицита по текущата сметка в сравнение с октомври 2008 г. са намалелите дефицити по търговското салдо (с 696.5 млн. евро) и по статия *Услуги* (с 97.2 млн. евро), както и увеличението на салдото по статия *Доход* (с 97.1 млн. евро). За януари – октомври 2009 г. текущата сметка има дефицит в размер на 2463.7 млн. евро (7.4% от БВП), при дефицит от 6826.6 млн. евро (20% от БВП) за януари – октомври 2008 г. Основни фактори за намалението на дефицита по текущата сметка са по-ниските дефицити по търговското салдо (с 3711.6 млн. евро), по статия *Доход* (с 242.2 млн. евро) и увеличението на салдото по статия *Услуги* (с 507.5 млн. евро).

Търговското салдо за януари – октомври 2009 г. е отрицателно, в размер на 3497.3 млн. евро (10.4% от БВП), при отрицателно салдо в размер на 7208.9 млн. евро (21.1% от БВП) за януари – октомври 2008 г. За октомври 2009 г. **търговското салдо** е отрицателно, в размер на 256 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 952.5 млн. евро за октомври 2008 г.

Износът (FOB) възлиза на 9684.9 млн. евро, при 13 197 млн. евро за януари – октомври 2008 г., като намалява с 26.6% на годишна база, при ръст на годишна база от 18.5% за януари – октомври 2008 г. За октомври 2009 г. **износът (FOB)** възлиза на 1205.7 млн. евро, при 1292.7 млн. евро за октомври 2008 г. Той намалява с

¹ Данни от аналитичната таблица на платежния баланс. Предварителни данни за 2008 г. и 2009 г. Данните за януари – септември 2009 г. са ревизирани. С отчета за ноември 2009 г. ще бъдат представени ревизии на данните за октомври 2009 г.

² При брутен вътрешен продукт за 2008 г. (предварителни данни на НСИ), в размер на 34 117.5 млн. евро и оценка на БНБ за 2009 г. – 33 480 млн. евро.

6.7% на годишна база, при намаление на годишна база от 0.9% за октомври 2008 г. **Вносът (FOB)** е 13 182.2 млн. евро, при 20 406 млн. евро за януари – октомври 2008 г., като намалява с 35.4% на годишна база при ръст на годишна база от 21.6% за януари – октомври 2008 г. За октомври 2009 г. **вносът (FOB)** е 1461.7 млн. евро, при 2245.1 млн. евро за октомври 2008 г. Той намалява с 34.9% на годишна база при ръст на годишна база от 11.7% за октомври 2008 г.

Салдото по **услугите** е положително, в размер на 1364.5 млн. евро (4.1% от БВП), при положително салдо в размер на 857.1 млн. евро (2.5% от БВП) за януари – октомври 2008 г. За октомври 2009 г. салдото по статията е отрицателно, в размер на 4.3 млн. евро при отрицателно в размер на 101.5 млн. евро за октомври 2008 г.

Салдото по статията **Доход** е отрицателно, в размер на 737 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 979.2 млн. евро за януари – октомври 2008 г. За октомври 2009 г. салдото по статията е положително, в размер на 16.2 млн. евро при отрицателно в размер на 81 млн. евро за октомври 2008 г.

Нетните постъпления от **текущи трансфери** възлизат на 406.1 млн. евро (1.2% от БВП) при 504.5 млн. евро (1.5% от БВП) за януари – октомври 2008 г. За октомври 2009 г. статията **Текущи трансфери, нето** е отрицателна в размер на 8.4 млн. евро при отрицателна в размер на 33 млн. евро за октомври 2008 г.

Капиталовата сметка³ е положителна, в размер на 391.2 млн. евро, при 241.6 млн. евро за януари – октомври 2008 г.

Финансовата сметка е положителна, в размер на 1785.3 млн. евро, при положителна сметка в размер на 11 035.7 млн. евро за януари – октомври 2008 г.

Преките инвестиции в чужбина са 96.2 млн. евро, при 465.5 млн. евро за януари – октомври 2008 г. **Преките чуждестранни инвестиции в страната**^{4,5} са 2332.5 млн. евро (7% от БВП), при 5866.1 млн. евро (17.2% от БВП) за януари – октомври 2008 г. Преките инвестиции покриват 94.7% от дефицита по текущата сметка за отчетния период, при 85.9% за януари – октомври 2008 г.

Портфейлните инвестиции – активи намаляват с 11.2 млн. евро, а за януари – октомври 2008 г. те нарастват със 79.6 млн. евро. **Портфейлните инвестиции – пасиви** намаляват с 18.3 млн. евро. За януари – октомври 2008 г. **портфейлните инвестиции – пасиви** намаляват с 255.1 млн. евро. За октомври 2009 г. портфейлните инвестиции – пасиви нарастват с 53.1 млн. евро при намаление от 24.3 млн. евро за същия месец на 2009 г.

Други инвестиции – активи намаляват с 13.6 млн. евро, при намаление в размер на 314 млн. евро за януари – октомври 2008 г. За октомври 2009 г. **други инвестиции – активи** намаляват с 35 млн. евро, при увеличение в размер на 274.4 млн. евро за октомври 2008 г. **Други инвестиции – пасиви** намаляват с 449 млн. евро, при увеличение от 5759.5 млн. евро за януари – октомври 2008 г. За октомври 2009 г. **други инвестиции – пасиви** намаляват с 28.6 млн. евро, при увеличение от 400.1 млн. евро за октомври 2008 г.

За отчетния период статията **Грешки и пропуски** има отрицателна стойност, в размер на 526.9 млн. евро. За януари – октомври 2008 г. статията има отрицателна стойност, в размер на 2265.1 млн. евро.

Общият баланс е отрицателен, в размер на 814.1 млн. евро, при положителен общ баланс в размер на 2185.6 млн. евро за януари – октомври 2008 г.

За януари – октомври 2009 г. резервните активи на БНБ⁶ намаляват с 814.1 млн. евро. За октомври 2009 г. резервните активи на БНБ нарастват с 253.9 млн. евро.

* * *

³ Капиталовата сметка включва статиите *Капиталови трансфери и Придобиване/намаление на произведени нефинансови активи*.

⁴ Предварителните данни за 2008 г. и 2009 г. ще бъдат ревизираны с тримесечните отчети на предприятията с чуждестранно участие, представени пред БНБ и годишните данни на НСИ, а за 2009 г. и с тримесечните данни на НСИ.

⁵ При сравнение на данните следва да се има предвид, че информацията за преките чуждестранни инвестиции за януари – октомври 2008 г., публикувана в прессъобщението на БНБ от 15 декември 2008 г. (www.bnb.bg, секция Статистика/Платежен баланс/Прессъобщения), е ревизирана впоследствие. Първоначалните данни за преките чуждестранни инвестиции за януари – октомври 2008 г. (публикувани на 15 декември 2008 г.) са 4867.8 млн. евро. Покритието на текущата сметка от преките инвестиции за януари – октомври 2008 г. е било 73.9%.

⁶ Без измененията, дължащи се на курсови разлики.

Приложение: Платежен баланс на България в евро (аналитично представяне)

Таблиците за платежния баланс и външната търговия на България, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Външен сектор*, съответно *Платежен баланс* и *Външна търговия*.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ОТДЕЛ „ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА“

ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I“ №1, СОФИЯ 1000

тел.: (02) 9145 1656; факс: (02) 980 24 25

e-mail: press_office@bnbank.org

интернет страница: <http://www.bnb.bg>

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ* (в милиони евро)	Месечни данни		Акумулирани данни от началото на годината		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца	
	Октомври.08	Октомври.09	към 31.X.2008	към 31.X.2009	към 31.X.2008	към 31.X.2009
ТЕКУЩА И КАПИТАЛОВА СМЕТКА	-1162.6	-241.7	-6585.0	-2072.5	-9191.4	-3863.2
А. Текуща сметка ¹	-1168.0	-252.5	-6826.6	-2463.7	-8724.9	-4290.2
Стоки: кредит (f.o.b.)	1292.7	1205.7	13197.0	9684.9	15574.4	11691.7
Стоки: дебит (f.o.b.)	-2245.1	-1461.7	-20406.0	-13182.2	-24384.2	-16577.4
Търговски баланс ²	-952.5	-256.0	-7208.9	-3497.3	-8809.9	-4885.6
Услуги: кредит	344.0	300.1	4778.0	4552.6	5343.9	5143.6
Транспорт ³	111.9	95.4	1386.3	1202.4	1568.8	1378.2
Пътувания ⁴	107.2	113.9	2349.6	2385.7	2539.9	2572.2
Други услуги	124.9	90.7	1042.2	964.4	1235.3	1193.3
Услуги: дебит	-445.5	-304.4	-3920.9	-3188.0	-4645.3	-3864.9
Транспорт ³	-136.4	-91.6	-1283.8	-889.0	-1506.0	-1074.6
Пътувания ⁴	-144.7	-109.3	-1394.5	-1147.6	-1614.9	-1369.3
Други услуги	-164.3	-103.5	-1242.7	-1151.4	-1524.4	-1421.0
Услуги, нето	-101.5	-4.3	857.1	1364.5	698.6	1278.7
Стоки и нефакторни услуги, нето	-1054.0	-260.3	-6351.9	-2132.8	-8111.2	-3607.0
Доход: кредит	173.3	128.0	1531.9	1311.9	1807.6	1596.7
Компенсации на наетите ⁵	145.5	103.5	1243.7	1028.8	1461.7	1242.6
Инвестиционен доход	27.8	24.4	288.2	283.0	345.8	354.1
Доход: дебит	-254.2	-111.8	-2511.1	-2048.9	-3015.6	-2684.5
Компенсации на наетите	-2.0	-0.8	-21.2	-13.5	-26.0	-20.3
Инвестиционен доход	-252.2	-111.0	-2489.9	-2035.3	-2989.6	-2664.2
Доход, нето	-81.0	16.2	-979.2	-737.0	-1208.0	-1087.9
Стоки, нефакторни услуги и доход, нето	-1134.9	-244.1	-7331.1	-2869.8	-9319.2	-4694.8
Текущи трансфери, нето	-33.0	-8.4	504.5	406.1	594.4	404.7
Текущи трансфери, кредит	68.8	49.3	1125.9	915.3	1330.1	1046.0
Текущи трансфери, дебит	-101.8	-57.7	-621.5	-509.2	-735.7	-641.3
Б. Капиталова сметка ^{1, 6, 7}	5.4	10.8	241.6	391.2	-466.6	426.9
Капиталови трансфери, нето	5.4	10.8	241.6	392.8	-466.6	428.5
Текуща и капиталова сметка	-1162.6	-241.7	-6585.0	-2072.5	-9191.4	-3863.2
В. Финансова сметка ^{1, 7}	1002.8	168.2	11035.7	1785.3	14181.3	2128.2
Преки инвестиции, нето, вкл. ⁸	782.1	6.2	5400.6	2236.3	7069.3	2899.5
Преки инвестиции в чужбина	-8.1	-5.2	-465.5	-96.2	-522.5	-116.0
Преки инвестиции в България ⁹	790.2	11.4	5866.1	2332.5	7591.8	3015.5
Сливания и придобивания, нето ⁹	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Портфейлни инвестиции, нето	113.4	162.7	-334.8	-7.1	-524.8	-269.0
Портфейлни инвестиции-активи ¹⁰	137.7	109.5	-79.6	11.2	-227.2	-86.5
Портфейлни инвестиции-пасиви	-24.3	53.1	-255.1	-18.3	-297.5	-182.5
Финансови деривати, нето	-18.4	-7.0	-103.7	-8.6	-152.4	51.5
Други инвестиции, нето	125.6	6.4	6073.6	-435.3	7789.2	-553.8
Други инвестиции-активи	-274.4	35.0	314.0	13.6	516.2	-153.4
Търговски кредити, нето ¹¹	27.6	0.0	-206.3	27.9	-188.5	83.5
Заеми	-18.0	4.2	-234.4	-28.1	-298.6	-27.2
Валута и депозити ¹²	-276.8	29.0	530.2	9.9	-111.7	-193.1
Други активи	-7.3	1.8	224.5	4.0	1115.1	-16.6
Други инвестиции-пасиви	400.1	-28.6	5759.5	-449.0	7273.0	-400.4
Търговски кредити, нето ¹³	-36.8	0.0	190.8	-28.3	263.8	-103.2
Заеми ¹⁴	227.4	421.3	3312.9	428.7	3696.2	767.0
Депозити на нерезиденти	227.6	-455.1	2248.2	-825.0	3283.6	-1025.8
Други пасиви	-18.2	5.2	7.6	-24.3	29.4	-38.4
Общо за групи А, Б и В	-159.8	-73.5	4450.7	-287.2	4989.9	-1735.0
Г. Грешки и пропуски	-374.6	327.5	-2265.1	-526.9	-2716.0	-590.6
ОБЩ БАЛАНС (Общо за групи А, Б, В и Г)	-534.4	253.9	2185.6	-814.1	2273.9	-2325.6
Д. Резерви и друго финансиране	534.4	-253.9	-2185.6	814.1	-2273.9	2325.6
Резервни активи на БНБ ¹⁵	534.4	-253.9	-2185.6	814.1	-2273.9	2325.6
Ползвани кредити от МВФ, нето	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Извънредно финансиране	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с 5-тото издание на "Ръководството по платежен баланс" на МВФ.

1/ Предварителни данни. Данните за януари - септември 2009 г. са ревизирани.

С отчета за ноември 2009 г. предстои ревизия на данните за платежния баланс за октомври 2009 г.

2/ Данни от митническите декларации, допълнени с данни от НСИ и обработени от БНБ по дата на митническата декларация.

За 2009 г. предварителни данни на НСИ към 8 декември 2009 г., които включват данни от системата Интрастат за страните от ЕС и данни от митническите декларации за страните извън ЕС. Оценката на вноса по цени FOB е на база на методологията на БНБ и НСИ.

3/ Включва оценки за товарен транспорт, извършени по методологията на БНБ и НСИ.

4/ Оценки по методологията на БНБ и на Министерството на икономиката. Данните за 2007 - 2009 г. се базират на предварителна информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина.

5/ Оценки по методологията на БНБ.

6/ Капиталовата сметка включва статиите *Капиталови трансфери* и *Придобиване/намяне на произведени нефинансови активи*.

7/ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаление на пасиви).

8/ Предварителни данни. Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, банките и др. Данните за 2008 г. и 2009 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

9/ В статията се отразяват и всички сделки, които представляват придобивания или сливания.

10/ На база на данни от банките.

11/ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

12/ За *Други сектори* данни на Банката за международни разплащания (BIS) за 2008 г. Данните за 2009 г. подлежат на ревизия.

13/ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

14/ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

15/ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации. Отрицателният знак (-) показва увеличение на резервните активи, а положителният (+) - намаление.